

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre 12 „
 Vidéken: negyedévre . . . 5 „
 Egészévre 20 „

László József és Popovits Gyula
 laptulajdonosok.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 filler.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-
 úteza 9 sz. Telefon: 275.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Debreczen vendégei.

Debreczen, május 28.

Ritka vendégei érkeznek holnap, csütörtökön reggel öt órakor Debreczen városának. Messze idegenből, tanulmányozás céljából jöttek szép hazánkba s így Debreczen városába is az angol gazdák. Valamennyi meglett, komoly férfi s egytől-egyig kitünő nemzetközi gazdász. Mi a célja az angol gazdák látogatásának? Hangsúlyoztuk mi is több ízben s foglalkozik vele napok óta az egész fővárosi sajtó. Rendkívüli fontossággal bír látogatásuk első sorban azért, mert kétségtelenül a komoly tanulmányozás céljának jellegét viseli magán; ez a nemes cél indította utnak Albion ködös honából ama negyvenegynéhány férfit, kik hetek óta bejárják édes hazánk rengő aranykalászos rónáit, viruló bérczeit és nevezetesebb telepeit, a melyek gazdasági haladásunkat feltűntetik — s mindent a mit látnak, tapasztalnak: jegyzékbe vesznek, hogy ott hon — ha szükségét látják — praktikus értékesítsék.

De mi szívesen üdvözlöznék az angol gazdákat, ha látogatásuk nem

is lenne nagyobb jelentőségű egy turista kirándulásnál, vagy obligált tanulmányutnál. Régi és bensőteltjes rokonszenv esatolja egymáshoz az angol és magyar nemzetet s ez a rokonszenv őszintén és melegen megnyilatkozott kölcsönösen nem egyszer, a mikor a két nemzet fiai, jó vagy rossz napokban találkoztak.

Az angolok látogatásával azonban messze kiható anyagi érdekek prespektívája nyílik meg előttünk: az angol fogyasztó-piacz megnyerése a magyar gazdasági termények számára. Mezőgazdaságunk az utóbbi évtizedek alatt tagadhatlanul nagyot fejlődött. Gazdáink szakismeretei óriási mértékben gyarapodtak és gazdálkodási rendszerünk, igen sok tekintetben, modernné vált. Termelünk jó gabonát, tenyészünk kitünő állatokat, óriási mértékben fejlesztjük gyümölcs- és szőlőtermelésünket, egyszóval: képesek vagyunk a legigényteljesebb fogyasztópiacz kielégítésére is. S tudjuk mindannyian, hogy mezőgazdasági terményeink értékesítésére fogyasztópiacot kell szereznünk. Fogyasztópiacot pedig legalkalma-

sabban csak úgy szerezhethünk, ha megmutathatjuk, mit, mennyit és milyen minőségben produkálunk; ha közvetlen tapasztalatokat szereznek maguknak az angol gazdák, kiviteli képességünkről s a mily mértékben a fogyasztásra utalt államoknak tekintetben garanciát tudunk nyújtani, hasonló mértékben biztosítjuk terményeinknek piaczeit.

Nem kételkedünk benne, hogy az a negyven angol gazda és gazdasági szakértő, aki most hazánk földművelési állapotát, mezőgazdasági kulturáját tanulmányozni hozánk fáradt, a közvetlen tapasztalatok révén bizonyára meg fog győződni, hogy a magyar mezőgazdasági termények méltók arra, hogy a külföldi s így az angol piacra kerüljenek.

Mi pedig, a kálvinista Rómában épp úgy, mint másutt, a hol országunkban eddig megfordultak, vendégszeretetünket, magyaros öszinteséggel és teljes melegséggel fogjuk éreztetni külföldi látogatóinkkal. S tesszük ezt kétszeres okból. Először, mert vérünkben van, ősi szokásunk ez, nekünk magyaroknak, hogy a velünk barátságban élő álla-

A „Szabadság” tárgyaja.

A XX-ik század asszonya.

Irta: Kuthi Zsigmond.

Ha olykor-olykor megállok korzónk egyik sarkán és nézem a rémséges nagy könyves táskákat, rajzblokkokat, vonalzókat és kottákat czepeelő „felsőbb” leánykákat; ha bemegyek egyik-másik üzletbe és látom a szük „kassza” zugolyba szorított pénztáros kisasszonyokat és a hivatalokban az aktákat körmölő „hivatalnoknőket”: önkéntelenül is az a kérdés tolu ajkaimra, ugyan ki és hol neveli majd a XX-ik század asszonyát? Mert megengedem, hogy néhány év múlva lesz kitünő nődoktorunk — recte: doktornő, pénztárosnő, könyvelőnő, hivatalnokoskodónő, tanárnő stb. stb., de kérdem: hol és ki fogja nevelni a jó háziasszonyt, a kötelességtudó hitvest, a gyermekekkel banni tudó anyát?

Az ellentéteket: annyira hajhászó XX-ik század ugyszólván átmenet nélkül reformálta a nőnevelést. Míg a XIX. század első felében még az a nézet, az az elv volt az uralkodó, hogy a nőnek nem kell a tudomány, nem kell a tudá-

kosság, a nő tudjon sütni, főzni, a házat vezetni, a gyermekeket ápolni, nevelni; szóval: a nő legyen jó hitves, jó anya, jó gazdasszony, addig ugyanazon század második felében előtérbe lépett a leánynevelés és minden átmenetet átugrálva, egy félszázaddal előre haladt és lerontotta mindama sorompókat, gátakat, elöitéleteket, megrögzött nézeteket és elveket, új tért, új pályát nyitván a nőnek.

Filozofusok és paedagogusok, államférfiak és tudósok egyaránt odaérveltek, hogy a nőnek a férfival egyenlő működési tért kell nyitni, egyenlő hatáskört kell adni. Es megindult a reformált nőnevelés! Keletkeztek a felső és felsőbb leányiskolák, képezdék, leánygimnáziumok; megnyiták az egyetem kapui a nők számára, szerveztek esteli és nappali nőikereskedelmi tanfolyamokat: szóval. már ma ott vagyunk, hogy a leányok, a nők versenyeznek a férfikkal az élet, a kereseti pályák megválasztásánál és ha valakinek 2-3 leánya van, az nem arra törekszik, hogy leányaiból jó házi leányokat neveljen, hanem, hogy mindegyik számára — völegény helyett is — diplomát szerezzen. Nem mondjuk mi, hogy a leány, a nő ne részesüljön műveltségben, intelligens kiképezetésben. Hiszen

ez ellenkeznék hivatásunkkal, meggyőződésünkkel. Sőt unos-untig azt hangoztatjuk, hogy részesítsük leányainkat oly nevelésben, hogy az ne csak hitvese, hanem barátja, tanácsadója legyen és lehessen férjének; hogy a férj ne legyen utalva a kávéházakra, klubokra és kártyára, hanem találjon otthonában szórakozást, kárpótlást a mindennapi tetet és lelketelő munka és gond után. Egy mivel, intelligens és okos asszony mindenért kárpótolhatja a férjét.

De ezzel nem azt mondjuk, hogy neveljünk diplomatikus nőket, a ki a férfival egy sorban álljon ki az élet küzdőterére! A nőnek első és szent kötelem, hogy neveljen jó és becsületes embereket. Legyen jó anya. Ebből kifolyólag a nevelői-tanítónői pálya az egyedüli pálya, a hol a nő — a család alapításon kívül, vagy e mellett érvényesülhet. Mint tanítónő, betegápoló, gyermek és női orvos a nő teljesen megfelelhethet ezen hivatások egészen az ő individuálisitásának felelnek is meg.

De ne szakítsuk el a nőt a családi tüzhelyétől, ne tegyük be a füstös, a poros bürökba, az idegrontó pénztárosi ketreczekbe; szóval ne erőszakoljuk a nőre a férfi munkát.

mok fiait, a midőn nagy ritkán közénk jönnek, hogy hirt vigyenek rólunk a messze idegenbe, hogy a külföldön létezésünkről néha napján megemlékezzenek, a legkitüntetőbb vendégszeretettel, teljes nyíltsággal és melegséggel fogadjuk, mert — miért is tagadnók? — a magas diplomácia e tekintetben bizony még igen-igen mostohán bánik velünk, a minnek szomorú jelenségeivel gyakran van alkalmunk találkozni a világpolitika műhelyében, a hol mi magyarok szinte belefutunk az *Österreich-Ungarische Monarchie* elnevezésébe és külföldön sok részben Ausztriának oly tartománya gyanánt szerepelünk, mint a a tengerben uszkáló kis halak.

Másrészt pedig, hagyományos vendégszeretettől eltekintve, ne tévesszük el szem elől az angol gazdák látogatásának ama — ismételt hangoztatott célját sem — a mely *anyagi* érdekeinkkel van a legszorosabb összefüggésben. Hisz, akik hozzánk ellátogattak, nem pusztán vendégszeretettünket élvezni jöttek, hanem *anyagi* érdeket is tartanak szem előtt. Az angol gazdák most szerzett személyes összeköttetésünk, gazdasági terményeink kivitelénél, megbecsülhetetlen szolgálatakat tehetnek, ha nem elég-szünk meg csupán azzal, hogy megmutatjuk mit tudunk termelni, hanem oda is visszük termékeinket, a hol azok fogyasztására piacot nyitnak. Minden körülmények között föl kell keresnünk ama fogyasztópiacot; meg kell ismernünk a fogyasztóközönség igényeit s lehetőleg al-

Azt se mondjuk mi, hogy a nő akár lélektani, akár embertani szempontból nem képes a tudományos pályára lépni és ha arra lépett, annak meg is felelni; ámbátor, ha figyelembe vesszük a nő pszichológiáját, szervezetét, finom és ingerlékeny idegzetét: úgy bátran mondhatjuk, hogy a legtökéletesebb nőből sem válnék jó bírő, jó orvos, jó ügyvéd stb., ha kivételesen akad is egy híres nő-orvos, nő-jogtudós. Hagyjuk a nőt abban a körben, a hová őt a természet rendelte. Legyen ő hajnalesillaga a családnak, mint a mely csillag korahajnalától késő éjjelig ragyog és világít. Legyen ő a családnak szelíd holdja, melyet a családtagok, — a csillagok körülvesznek. Legyen ő a család iránytűje, vezetője, parancsolója és szerzetével mindenkit lebilincselő nemtője. A nőbátorítsa, serkentse a férjét a jóra, a szépre, a nemesre. Családját nevelje jó, hasznos, becsületes hazafiakká. Ez a legnemesebb, legszentebb hivatása.

De miként nevelik mai napság a leányokat? Tisztelet a kivételnek, de ha végignézünk a korzón, ha betérünk az üzletekbe, ahivatalokba és látjuk a 16—18 éves — még mindig iskolás leányokat, és látjuk a férfi munkát végző női hivatalnokokat: akkor bizonyos fájós érzés lép meg bennünket és kérdezzük: ugyan milyen lesz a huszadik század asszonya?

kalmazkodnunk is kell azokhoz. Mert az angol gazdák, akik most itt járnak köztünk, hazatérve széles körben terjeszteni fogják hazánkban szerzett tapasztalataikat s az angol fogyasztók várni fogják a magyar mezőgazdasági terményeket.

Ebben a reményben üdvözljük mi, szívünk egész melegével Debreczen város angol vendégeit. Hozta Isten őket s érezzék magukat közöttünk olyan jól, a minő szívélyes fogadtatásra találhatnak itt.

Harsányi Sándor.

A főrendiház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, május 28.

A főrendiház ma folytatta a költségvetés tárgyalását kevesebb főrend mégis nagyobb érdeklődés mellett, a mit a szónokok illusztris volta idézett elő.

Elsőbb *Széchenyi* Béla gróf koronaőr szólalt fel nagy figyelem mellett, folyékonyan, lendülettel beszélt — a Rábaszabályozásról és ha maga a tárgy csak keveseket is érdekelt, mindenki szívesen hallgatta a nagy *Széchenyi* István fiának beszédét. De legszívesebben két szépséges asszony, a *Széchenyi* leányai: Hanna és Alicze grófnők, a kik ma is elsőnek jelentek meg a főrendiház karzatán a papa meghallgatására.

Egy *Fejérváry*hoz hasonló daliás természetű ur, *Cziráky* gróf beszélt azután majd egy fehér taláros fiatalos szinpatikus pap: a jászai prépost.

A karzatokat különben szokatlanul sok szép hölgy lepte el; csupa nyíló tavaszi rózsák. A miniszterek szíves örömet tekintettek körül.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: *Csáky* Albin gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán, *Darányi* Ignác, *Wlassics* Gyula, *Fejérváry* Géza báró.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

Következett a költségvetés

tárgyalásának a folytatása.

Gróf *Széchenyi* Béla első sorban kijelenti, hogy a költségvetést általánosságban elfogadja. Csupán a földmvelési kormány tárczájához tartozó némely ügyvel akar foglalkozni. Nagy elismeréssel adózik *Darányi* működésének, mert látja abból, hogy melegen karolja fel a mezőgazdaság érdekeit és kiadványaiból sok hasznosat tanul a magyar gazda, felszólalásának egyetlen célja, hogy felhívja a földmvelési kormány figyelmét a Rábaszabályozásra és a Fertő lecsapolására.

Gróf *Cziráky* Béla szintén a Rábaszabályozásáról szól és teljesen oszítja *Széchenyi* Béla felfogását és javaslatait és szintén a kormány jóindulatú, atyai pártfogását kéri a felsővidék számára.

Takács Menyhért, jászói prépost a közoktatási tárcza kérdéseire szól. Mindenekelőtt a népoktatási politikáról, az államosításról beszél, melyet örömmel üdvözl, ha nem jelenti ez a politika az egyháznak és a bevett vallásfelekezeteknek háttérbe szorítását. Azt fejtegeti, hogy az iskolákban túlterhelés van. A gyermek több mint 8 órát tölt el naponta szellemi munkában, holott nincs tisztviselő, aki naponként 8 órát dolgoznék. — A kereskedelmi miniszter figyelmét felhívja a felekezeti tanítók és tanárok ama méltányos kérésének teljesítésére, hogy

vasuti kedvezményt nyerjenek. Az egyetemi oktatás reformját szükségesnek tartja. A kormány iránt bizalommal viselkedik, azért a költségvetést elfogadja.

Zichy Nándor gróf *Wlassics* miniszterrel szemben az egyetem katolikus jellegét vitatja. Végzetes hibának tartja, hogy a katolikus lakosság szemben találja magát a törvényhozással. Nagy szerencsétlenségnek tartja a nemzetiségekkel szemben követett politikát. A budgetet ma megbírálni nem lehet, mert már egy fél éve terjesztették be a budgetet és az a jelen állapotnak nem felel meg.

A népoktatás államosításával megbénítják a felekezeteket és miután általában nincs meglegedve a kormány ténykedésével, a költségvetést nem fogadja el.

Széll Kálmán miniszterelnök *Zichy* Nándor gróf szavaira reflektál. Kijelenti, hogy az az ő felfogása, miszerint egy állam vallás-erkölcsi alap nélkül fel nem épülhet és fenn nem állhat. *Zichy* Nándor gróf azt hozta fel, hogy a kormány intézkedéseiből hiányzik az ész, értelem, erő és igazság. Szóló utal az Ausztria és Magyarország közt fennforgó gazdasági kérdések tárgyalására, melyekben a kormány értelemmel, ésszel kereste és keresi az igazságot és erővel igyekszik érvényesíteni az ország minden érdekét, ami azt mutatja, hogy ész, értelem, erő és igazság vezeti a kormányt minden lépésében.

Zichy Nándor azt mondja, hogy a költségvetés nem adja hű képét az ország állapotának, mert háromnegyed évvel ezelőtt készült. Elismeri, hogy hosszú ideig tárgyalta a költségvetést a képviselőház és ezt nem is tartja helyesnek, ezért intézkedni fog az iránt, hogy a szólásszabadság minden korlátozása nélkül megrövidíttessék a költségvetés tárgyalása. Nagy hibának tartja, hogy *Zichy* indokolat nélkül ítélte el a nemzetiségi politikát. Ez félreértésekre ad majd alkalmat. Ő magyar államot akar és a nemzetiségekkel igazságosan, törvény szerint jár el. Kéri a budget elfogadását.

Wlassics miniszter felvilágosításai után a költségvetést a főrendek általánosságban elfogadták.

A kétnevű örökös.

Pörrel megtámadott végrendelet.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, május 28.

Erdekes s a maga nemében szinte páratlan kereset foglalkoztatja most a *debreczeni* királyi törvényszéket. Hagyatéki ügyből származik a pereskedés s egy fővárosi magánzónó a panaszló, a ki ügyvédje, *Eránosz* István dr. utján: a *hagyatéki leltár kiigazítását, a végrendelet érvénytelenségét való kimondását s a törvényes oldalági öröklési rend megállapítását kéri a bíróságtól.*

Ez a kereset lényege, de tulajdonképeni érdekessége abban áll, hogy a hagyományozók — *adoptált* fiukat neveztek meg örökösökül, de nem törvényes, hanem csupán felvett vezetéknevén s így a végrendelet által megnevezett egyén a kereset véleménve szerint *közjogilag nem is létezik.*

Magáról a keresetről s a nagyérdékű bonyodalmas hagyatéki pör jelenlegi állapotáról alábbiakban számolunk be.

(A fogadott fiu.)

Török Pál és neje Hadházy Erzsébet debreczeni lakosok házukhoz fogadták örökbe két esztendő kis rokonukat, Weszprémi Gábort. Ugy tartották, mintha édes gyermekük lett volna s hogy semmi nyoma se maradjon annak, hogy a fogadott fiu nem saját gyermekük, néhai Török Pál fölkereste Biky Károly akkori káplán anyakönyvvezetőt s megkérte: javítsa ki a gyermek anyakönyvét Weszprémi helyett Törökre. Mindez simán meg is történt s Weszprémi Gábor „Török” néven lett emberré és érdemes erdőmesterévé Debreczen városának.

Maga sem tudott a barátságos anyakönyvi kiigazításról, a mennyiben Török Gábor néven járta végig valamennyi iskoláit. Ezzel a névvel állott a sorozóbizottság elé, ezzel a névvel alapított családot és Török névre szólnak gyermekei anyakönyvi kivonatai is. Weszprémi Gábor megszűnt létezni, bár a a valóságban életben van s ime most, évtizedek után egy jussra éhes atyafiasszony kikaparja a feledés homályából, tagadja azt, hogy odalopták volna és vitatja, hogy joga lenne a Török Gáborként megsemmisített s szerinte nem létező személy — örökéhez.

(A végrendekezés.)

1898. deczember 11-én végrendekezett a két öreg: Török Pál és felesége, Hadházy Erzsébet. Hatvanezer koronát kitevő ingatlan maradt utánuk 30,394 korona 12 fillér teherrel. Végrendeletükben kizárólagos örökösükül Török Pál leánytestvéreinek, férjzett Weszprémi Gábornénak fiát, Gábort neveztek meg; ugyanazt, a kit esztendőkkkel előbb adoptáltak is és házukba fogadtak.

Az öt tanu előtt tett végakarát ide vonatkozó része így hangzik:

„Mindkettőnk halála után pedig a vagyon — fogadott gyermekünk, Weszprémi Török Gábor és gyermekei számára maradjon.”

Igy szól a végrendelet, melyet most érvénytelennek kíván kimondatni a végrendelező másik nőtestvére, özvegy Hadházy Józsefné budapesti magánzónó. Hatályon kívül helyezését kéri nemcsak azért, mert vitatja, hogy Weszprémi Török Gábor létező személy volna, de azért is, mert beadott keresetlevele szerint hiányzik a végrendelet szokásos hiteltelési záradéka is.

(Ítélet előtt.)

A maga nemében és különösen nagyérdekű voltával páratlanul álló ügydarab Harsányi Gusztáv kir. törvényszéki bírónak lett kiosztva, ki gondos körültekintéssel, nagy szaktudásával most tanulmányozza a szenzációs keresetet, hogy julius elsejére ítélet legyen, annyival is inkább, mert maga az igazságügyminiszter Plósz Sándor is, érdeklődve a különös körülmények születte per kimenetelére iránt, sürgeti a törvényszéki döntést.

Nem érdektelen, hogy az örökös alperes Török Gábor városi erdőmester —

a titok kiderülése óta úgy, a maga, mint kiskoru gyermekei nevét belügyminiszteri engedelemmel, törvényesen is „Török”-re változtatta. Amint hogy nem érdektelen az sem, sőt érdekes képet nyújt a keresetről s az ügyről, hogy a felperes urasszony ügyvédje a beadvány megírásáért, bár mindössze hat oldalra terjed — 2000 korona tiszteletdíjat kér megállapítani.

A maga nemében szinte páratlan öröklési pör ítélete elé bírói és ügyvédi körökben nagy érdeklődéssel tekintenek, oly annyira, hogy egy kiváló jogász véleménye szerint ez lesz a legnehezebben eldönthető pere a huszadik század eddigi bírói tevékenységének.

Betyárvilág a főváros környékén.

Letartóztatott utonálló.

Saját tudósítónktól.

Budapest, május 28.

Az újpesti rendőrkapitányság veszedelmes rablókat tartóztatott le tegnap reggel. Chmelár Gyula nagyszombati születésű 28 éves lakatossegéd az egyik, Hrabacsék József 24 éves sütőmunkás a másik. Hónapok óta lakás és foglalkozás nélkül voltak s mégis fényesen megéltek. Uri módjuk titka az utóbbi napokban tudódott csak ki. A két faczér munkás veszedelmes utonálló lett. Főként a főváros környékén garázdálkodtak s beberándultak Esztergom-megyébe is. Legutóbb Pilis-Szentkeresztben foglaltak állást. Bokrok mögé rejtőzve meglestek egy paraszt szekeret. A parasztagazda álmosan bóbiskolt a kocsin. Hirtelen előugrott a két haramia. Chmelár felugrott a gazda mellé, revolvert szegezett a mellének s rákiáltott:

— Pénzt, vagy életet!

Társa ezalatt a lovának esett s pisztolyát szintén lövésre készen tartotta. A paraszt nyakán zaeszkóban hatvan-hetven forint lehetett. Chmelár lerántotta a zaeszkót és ezzel magára hagyta a megremült és pénztől kifosztott gazdaembert.

Piliszántón a koresmárost lepték meg éjnek idején. A házban mindenki aludt. Chmelár hurkot vetett a koresmáros nyakába s halkon sugta neki:

— Add ide a pénzedet, különben megfojtlak.

A megszeppent koresmáros átadta minden készpénzét, mintegy száz forintot.

E hónap tizenhatodikán Solymáron halva találták Blau kintornást. A szegény embert agyonütötték és kirabolták. A csendőrség a tetteseket nem tudta kinyomozni. De megvolt a gyilkos személyleírása s eszerint csalhatatlanul ráillik Chmelár Gyulára. A nagy hasonlatosság ma hajnalban feltűnt egy Újpestre beosztott titkos rendőrnek. Menten nyomozni kezdett s csakhamar annyi gyanus momentumot figyelt meg, hogy Chmelárt és társát, Hrabacséket letartóztatta. Chmelárt újpesti József-utca 27. szám alatti lakásán fogta el s lakásadónője özv. Sztranyóczky Györgyné a rendőrök felszólítására átadta Chmelár minden irását. Ekkor kiderült, hogy Chmelár ellen Bezdánban már két évvel ezelőtt rablás kísérlete miatt vádat emeltek.

Az újpesti rendőrség a két rablót átkísérte a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája elé.

Bevadolt városi tisztviselő.

Papp László állítólagos visszaélései.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 28.

Debreczen város adóügyi tanácsnoka, Hajdu Gyula felebbezést adott be a városi tanács elé, melyben a városi szeszüzlet és a fogyasztási adók kezelésének külön választását pártolja s a Papp László üzletvezető által — véleménye szerint jogtalanul fölvetett 12000 korona jutaléknak a városi pénztárba való visszafizetését kéri — Papp Lászlónak a kezelő és üzletvezető állástól való elmozdítása mellett.

A felebbezés befejezése így hangzik: „Tisztelettel kérem a tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlést, hogy e tanácsi határozat megváltoztatásával határozatilag kimondani méltóztassék, hogy a fogyasztási adók és adópótlékok a szeszüzlettel teljesen elkülönítve külön alkalmazott által kezeltessenek; egyúttal Papp László üzletvezetőnek megrendelni méltóztassék, hogy az 1896, 1897 és 1898 évekről jutalék ezimen szerződése ellenére jogtalanul felvett 6000 forintot, nemkülönben az általa a saját és a személyzet adójába az 1896-tól az 1901-ig, tehát hat évről, a város pénzéből jogtalanul kifizetett összeget, a jutalékoszegek után, azok felvételétől, az adókba fizetett összegek után pedig azok kifizetésétől számított 5% kamatokkal együtt 8 nap alatt, a város házipénztárába fizesse be, egyszersmind Papp Lászlót, ezen visszaélések miatt kezelő és üzletvezető állásától elmozdítani méltóztassék.”

A felebbezéssel, mely érthető szenzációt keltett városszerte, valószínűleg már a legközelebbi közgyűlés foglalkozik.

A benyújtott felebbezés a városi tanács mult hó 28-án kelt határozatát kívánja megváltoztatni s ezt terjedelmes indokolással kérelmezi. Fölhossa többek között, hogy „a szeszüzleten és fogyasztási adókon az összes haszon

1896-ban 19255 frt. 55 kr.

1897-ben 8828 frt. 98 kr.

1898-ban 86 frt. 16 kr.

a három évről 28170 frt. 69 kr.

volt s így tekintettel arra, hogy az évi tiszta haszon egy évben sem érte el a huszezer forintot: Papp László üzletvezetőnek tartozatlanul és jogtalanul lett kiadva a három évről jutalékként 6000 forint, mert hiszen őt szerződése értelmében egy árva krajczár sem illette meg.”

Főlemliti továbbá vádjáiban Hajdu Gyula tanácsnok „hogy a fogyasztási adóknál állami adó ezimen évenként 789 koronát meghaladó összeg mint kiadás szerepel, mi nem származik másból, mint abból, hogy az üzletvezető úgy a saját fizetése, mint a többi alkalmazottak fizetése után kivetett adót külön a

fizetésén felül a város pénzéből fizeti, mit határozottan visszaélésnek kell minősítenem, miután ehhez sem szerződése értelmében joga nincs, sem erre semmiféle határozattal fel nem hatalmaztatott."

UJDONSAGOK.

Az angol vendégek érkezése.

Kirándulás a Pallagra.

A vértanuk városából, Aradról érkeznek hozzánk ma reggel öt órákor a ködös *Albion* jeles gazdái. Negyvenkét tagból áll az angol társaság, kiket a földművelésügyi miniszterium megbízásából György Endre gazdasági író, a magyar kormány angliai szaktudósítója, Szilassy Zoltán, az Omge titkára, Góger Emil min. titkár és Ottlik Iván min. tanácsos kísérik el Debreczenbe.

Az állomásnál Komlóssy Arthur h. polgármester, főjegyző, Király Gyula tanácsnok, Kerpely Kálmán, a gazdasági tanintézet igazgatója s a meghívottak fogadják a vendégeket a város híres ötösével s a szükségelt fogatokkal.

A pályaudvartól a Kaszinóba hajtának az érkezők, hol villásreggeli lesz számukra. Hét órákor a kollégium megtekintése van soron, angol istentisztelettel az oratóriumban. Nyolcz órákor indulás a Pallagra.

Délelőtt 8—12 óráig a Pallag megtekintése. Délben 12—2 óráig osonna a gazdasági tanintézet telepén. Délután 2 órákor indulás a városba vissza. Délután fél 3 órákor érkezés az István gőzmalomba. 3 órákor indulás a dohánygyárba. Fél 5 órákor indulás a szőlőszövetkezet telepére. 5 órától 6 óráig a telep és berendezésének megtekintése. 6 órákor ebéd a vendégek tiszteletére. 8 óra után vizsztatérés a városba.

Holnap a Hortobágyra rándul ki a társaság.

Dráma az anyakönyvvezető előtt.

Az elhagyott feleség bosszúja.

(Saját tudósítónktól.) Vámos község anyakönyvvezetője előtt — mint nekünk írják — különös jelenet játszódott le vasárnap délelőtt. Bányai Imre odavaló gazdamester fia, a ki mesterségére nézve szabó-iparos és csak pár hónappal ezelőtt nyitott önálló műhelyt, vasárnap akart házasságra lépni Pirniczki Ferencz odavaló kovácsmester leányával. A vőlegény azelőtt hosszabb ideig tartózkodott Budapesten s úgy látszik, hogy valami szerelmi viszonya is volt ott, mert nem sokára, hogy az eljegyzés megtörtént Pirniczki Marival, a menyasszony többször kapott ismeretlen kézről leveleket, a melyekben arra figyelmeztették, hogy ne menjen olyan emberhez, a kinek gyermekei vannak Budapesten. A menyasszony kérdőre vonta vőlegényét, a ki kijelentette, hogy a dologból egy szó sem igaz és csak bosszu akar lenni.

Vasárnap délelőtt 11 órákor mentek

az anyakönyvvezető elé. A mikor a hivatal ajtaja elé értek, az összegyűlt nézőközönség közül egy nő ugrott elő, karján egy féléves kis gyermekkel, a köténye alul egy üveget rántott elő s annak tartalmát a vőlegény arcába öntötte. A folyadék, a mely vitriol volt, ráfröcsesent a menyasszony arcára is s azon több súlyos sebet okozott, míg a vőlegény arcát teljesen összemarta és a szemét is kiégette.

A merénylő asszonyt rögtön elfogták s a kihallgatása alkalmával elmondta, hogy *Seffer Annának* hívják, Budapesten két évig élt vadházasságban Bányával, a kitől két gyermeke született s mikor a második gyermeke megszületett, még gyermekágyban feküdt, a mikor Bányai megszökött tőle s őt a legnagyobb nyomorban hagyta; ezért akart bosszút állani rajta. A merénylőt átadták a csendőrségnek, a vőlegényt és menyasszonyt ápolás alá vették, de a vőlegény aligha marad életben.

650 tornász versenye.

— A debreczeni diákok mérkőzése. —

A debreczeni középiskolák, nevezetesen az ev. ref. főgimnázium, az állami főreáliskola, a felső kereskedelmi iskola és az ev. ref. tanítóképző-intézetek, jun. 7-én vasárnap délután 4 órákor a Nagyerdei Sporttéren együttes torna és játékversenyt rendeznek, melyben a négy intézet körülbelül 650 tanulóval vesz részt. E versenyhez hasonlótt tartottak a debreczeni iskolák már 1899-ben is, a mikor 700 növendék vonult ki a fürdőtérre. A mostani versenyt az iskolák tanári testületei rendezik, a társadalom bevonása nélkül, annak csakis az érdeklődését és megjelenését kérve. Az erkölcsi siker emelésére az ünnepély díszelnökéül a rendezőség a résztvevő intézetek fentartó testületeinek a képviselőit kérte fel és pedig: Kiss Áron püspököt és Degenfeld József grófot, mint az ev. ref. egyházkerület elnökségét, Géresi Kálmán tankezületi kir. főigazgatót, Dóczy Imre gimnáziumi felügyelőt és Zádor Lajost a Kereskedő Társulat elnökét.

A verseny a következő sorrendben folyik le:

1. Felvonulás (kettős rendekben) és oszlopokba felállítás.
2. Ének (Hymnus.)
3. Az összes tanintézetek szabadgyakorlata.
4. Szertornázás csapatokban.
5. Versenyek:
 - a) összetett verseny: magasugrás és súlydobálás távolba; intézetként 10 tanulóval.
 - b) mászás rudon II—IV. o.); mászás kötélén V—VI. o.); függeszkedés kötélén (VII—VII. o.);
 - c) futás (II—IV. o.);
 - d) staféta futás (futárverseny).
6. Az egyes intézetek által szabadon választott szabadgyakorlatok kézi szerekkel (zeneszóra.)
7. Játékverseny: füleslabda; intézetként 10 tanulóval.
8. Oszlopokba felállítás.
9. Győztesek megnevezése s díjak kiosztása.
10. Ének (Szózat).

11. Elvonulás.

Kezdeté délután 4 órákor, vége 6 és fél órákor.

A közönség befogadására a fedett állandó tribün szolgál és a mellette felállított fedetlen ülő és állóhelyek. Egy négy személyre való páholy ára 6 korona, tribünjegy az I. és II. sorban számított helyre 1 K. 60 f. a III.—VI. sorban 1 korona; fedetlen ülőhely 80 fill.; állóhely 40 fillér. Az összes helyek délután árnyékban vannak. A közlekedés a lövöldékhöz és a honvédtiszt tennispályához vezet uton történik. E pályákon tul 100 lépésnyire van a Sporttér. Jegyek már előre kaphatók ifj. Gyürky Sándor (Pongrácz Géza fiók) kereskedésében és kint a pénztárnál.

* **Urnep.** A katolikus egyház a mai napon ünnepli emlékezetét azon eseménynek, hogy az emberi nem Megváltója, a földreszállott Istenember szenvedése előestéjén az utolsó vacsorán a kenyeret és a bort saját testévé és vérévé változtatta s örökségképen meghagyta tanítványainak, hogy ők is hasonlóképen cselekedjenek. A Megváltó diadalmenete az a körmenet, melyben az Oltáriszentségben csodálatos módon jelenlevő Istenembert körülhordozza az egyház. Az istentiszteletek sorrendje e napon a következő lesz: reggel 6 ó. szt. misét mond Nyári Ignác: 7 ó. szt. mise lesz az ifjuság részére, 8 órákor kezdődik az ünnepélyes nagy mise, melyet dr. Wolafka Nándor v. püspök celebrál nagy segédlettel, nagy mise után rögtön kezdetét veszi a körmenet az Oltáriszentséggel, mely a Szent-Anna-, Piacz-, Kossuth- és Batthyányi-utazákon felállított négy galy-sátorhoz halad.

Körmenet után Papp János gör. szert. ruthén lelkész szent beszédet fog tartani, 11 ó. szent misét mond Meluár K. Dezső, fél 12 órákor Brösztel Lajos misézik. — Délután 3 órákor ünnepélyes vécsernyét tart dr. Wolafka Nándor v. püspök segédlettel, fél 6 ó. Rózsafüzér, 6 ó. májusi ájtatosság lesz.

Urnep nyolczada alatt mindennap 9 ó. énekes mise fog tartani az Oltáriszentség kitételével.

* **Az akadémiai ifjuság gyűlése.** A debreczeni főiskola akadémiai ifjusága Papp Lajos szénior elnökle alatt tegnap délután két órákor népes gyűlést tartott. A gyűlésnek első főtárgya a Kossuth-memorandum ügyének elintézése volt. A mult héten tartott *kassai* diákkongresszus e tárgy előkészítésével Nagy Sándor debreczeni joghallgatót bizta meg. Nagy Sándor még nem készítette el az emlékirat teljes szövegét, de annak tartalmáról nyújtott vázlatot. E szerint felír a debreczeni ifjuság az országgyűléshez, kérvén Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatását. Egyben fölkéri a nevesebb függetlenségi képviselőket, hogy esatlakozzanak a mozgalomhoz s tegyék lehetővé, hogy a Ház belebocsátkozzék a javaslat tárgyalásába. Az emlékirat különben legközelebb elkészül. A gyűlésen bemutatták az elfogadott diákjelvényt, melyet Magyarország ifjusága a jövő évtől kezdve fog viselni. A jelvény kiterjesztett karu Minervát ábrázol, ki egyik

kezében tollat, a másikban könyvet tart. Mellette földgömb, melybe a diessugaraktól körülvett korona közepén bele van ütve a kettős fehér kereszt. A jelvényt, miután az országos kongresszus elfogadta azt, tegnap csak hivatalosan mutatták be. A gyűlés három órakor ért véget.

* **Sikkasztás az izr. hitközségnél.** A debreczeni autonóm orthodox izr. hitközségnél nagyszabású visszaéléseknek jött nyomára az elnökség. A hitközség pénztárából ugyanis 700—1200 korona közti összeg elsikkadt. A vizsgálat erélyesen folyik a sikkasztás ügyében; két hitközségi tisztviselőt felfüggesztett állásuktól az elnökség. A fegyelmi vizsgálat eredménye legközelebb nyilvánosságra kerül. A hitközséget e sikkasztás annál érzékenyebben sújtotta, mert tulajdonképpen most kezd szervezkedni s ehhez igénybe kell vennie legapróbb tőkéjét is. A többiek között új iskolát is épített most a hitközség. — A vizsgálat eredményéről annak idején részletesen beszámolunk.

* **Sovinizmus a bíróság előtt.** A „Szabadság” tegnapi számának „Sovinizmus a bíróság előtt” című cikkére „Figyelmeztetés” felirattal válasz jelent meg egyik helyi lapban. A nélkül, hogy bővebb vitába bocsátkoznánk, hivatkozunk állításunk igazolására Révi Nándor dr. és Ujlaki Hugó dr. ügyvédekre, mint a kik a szóban forgó tárgyaláson jelen voltak s e sorok írójával együtt esodáltak meg az alperes, *debreczeni czég német feliratu számlagyűjtőjét. (Fakturenbuch.)* Ez tény, amit haszontalan tapasztalással letagadni képtelenség. Egyébként pedig mi nem személyekről szoltunk, de általános kórságról emlékeztünk s az alsovinista nagyképszerűsítő akartunk egyet ütni. S ha a „Figyelmeztetést” aláíró találva érezte magát, hát ez tényleg szegénységi bizonyítványa bizony valamelyikünknek. Hogy kié — ezt döntse el az a pártatlan közönség, a mely fölment bennünket attól, hogy hozzánk nem illő hangra, hasonló modorban válaszoljunk.

* **Évzáró istentisztelet.** A debreczeni ev. ref. főiskola összes tanszakain június 12-én bevégződnek az előadások. Azon-
tul megkezdődnek a vizsgák s ezeknek sikeres kiállása után, valószínűleg 20-ika körül megkezdődik a két és fél hónapos, nagy nyári vakáció. A főiskolai igazgatóság intézkedése szerint a szokásos évzáró istentisztelet június 12-én, reggeli 8 órakor lesz a Nagytemplomban. Ez istentiszteleten ott lesznek valamennyi tanszak összes hallgatói.

* **Mihályi rendőrfelügyelő helyettese.** Megemlékeztünk lapunkban, hogy névtelen feljelentés alapján Puky Gyula főispán fegyelmi vizsgálatot rendelt el Mihályi István rendőrfelügyelő ellen s egyidejűleg a fegyelmi vizsgálat megtörténtéig állásától felfüggesztette. A rendőrkapitány Mihályi helyettesítésével Harmathy Ferenc rendőrbiztost bizta meg.

* **Tolvaj vér.** Negyvenhét éve, hogy meglátta a napvilágot Erdei András s e tisztes életkorból tizenhárom esztendő börtönben töltött el. Egyizben hét évre ítélték el betöréses lopás miatt, majd hasonló tettért hat esztendőt róttak a nyakába. De mindez nem javított Erdein. A vén tolvajt nem hagyta nyugton a vére s tegnap belopódzott Feldmann Sámuel

udvarába, honnan két libát nagy ügyességgel eltulajdonított. Elégült arezultal vitte hóna alatt a két gágogót, de sorsa csakhamar utólérte. A poszton álló rendőr felismerte és letartóztatta. A vén tolvajt kihallgatás után átkísérték az ügyészséghez, a hol nyomban „birói zár alá” tették.

* **Világkongresszus Debreczenben.** A szeptemberben Budapesten tartandó diákkongresszus tudvalevőleg egy-két napot tölt Debreczenben is. Szemenyei Kornél, a nemzetközi diákszövetség magyar osztályának elnöke közvetett uton tegnap megkérdezte Simonffy Imre kir. tanácsost, Debreczen polgármesterét, hogy a város minő intézkedéseket hajlandó tenni az érkező vendégek fogadtatására? A város bizonyára nem fog elzárkózni attól, hogy lehetőleg emlékeztessé tegye a világ diákjai előtt debreczeni tartózkodásukat.

* **Pályázatok a városnál.** A városnál üresedésben van egy 1800 korona fizetéssel, 300 korona lakpénzzel dotált számvetőségi számtisztviselő és egy 1500 korona fizetéssel, 300 korona lakpénzzel javadalmazott házipénztári tisztviselő állás. Puky Gyula főispán mindkét állás betöltésére pályázatot hirdet. A pályázati kérvényeket június 20-án délután öt óráig kell benyújtani s az ezen határidő után legközelebb összeülő közgyűlés fogja megválasztani a fenti két tisztviselőt.

* **A baritonista „kihágott.”** Komjáthy János néhai baritonistájáról Érezkői Károlyról szól az ének. Egy holdvilágos téli éjszakán magányosan bandukolt ugyanis hazafelé csapó-utcai lakására, utközben eszébe jutott egy kedvezet operett dala s rá is kezdett menten. Dalolt, úgy a mint az Úr dalolni engedte s eszébe se jutott, hogy az éjszakai nótázással tulajdonképp „kihág.” Már pedig tényleg így esett s a kilenczvenkilenczes számú rendfináncz föl is jelentette a nagyságos színész urat az éjszakai baritonpróbáért. A bünyűi osztály irgalmas és elnéző volt véle szemben, de tekintettel a súlyos körülményre, hogy Érezkői elvégre mégis „kihágott” megbüntette a baritonlovagot tíz koronára. A tél elmúlt, maholnap a tavasznak is nyakára hágnak (ez ugye kihágás!), de Érezkői tíz koronáját még mindig nem tudta bevasalni Erdélyi főfogalmazó. Tegnap azonban megneszelte valahogy, hogy jelenleg Keoskeméten elítél, a bariton: megkereste hát az ottani főkapitányságot, hajtsa be ha tudja a „kihágott” színésznek a tizkoronát.

* **Az utca porában.** Grósz Menyhért nevezetű esavargó, kinek a tisztességes munkától borsózik a háta, tegnap egy kis munkát adott a rendőrségnek, nehogy halálra unják magukat az édes semmittevésben. A rendőrség előtt általános ismeretnek örvendő férfiú valamelyik kisebbszerű ivodában annyi szesz bekebelezett, hogy a józanese teljesen elhagyta s éktelen ordítózással ténfergett végig az utcán. Majd pihenni vágyó gondolatoktól ösztönözve, hirtelen lefeküdt az utca porába, méltó megbotrányozására a járókelőknek. A rendőrség talyigára tette a szeszkezdvelő bajnokot s az utczagyerekek szörnyűséges kacajja mellett döcögötte be a bünyűi osztályhoz — folytatni félbenszakadt álmodozását.

* **A főiskola jövő évi igazgatója.** A debreczeni főiskola akadémiáinak tanácskara e héten tartott gyűlésén a főiskola jövő évi rektorául dr. Kérészy Zoltánt, a jogakadémia tavalyi dékánját választotta meg. A két fakultás dékánjait június havában választják meg.

* **Az új áruraktár.** Az új áruraktár ügye sokat foglalkoztatja néhány év óta a közvéleményt. Tavaly végre határozatba ment, hogy úgy a kereskedők, mint a MAV. érdekében felépíti az új áruraktárt. A debreczeni üzletvezetőség tegnap nyilvános pályázatot hirdetett a hivatalos lapban az új áruraktár, gyorsáruraktár, ennek irodaépülete, nyílt raktár és több kisebb magánépitmény építési munkáinak foganatosítására. Az ajánlatok június hó 5-én déli 12 óráig adandók be az üzletvezetőségnél. Az épületek tervei, a szerződési tervezet és a feltételek az üzletvezetőség pályafentartási és építési-osztályánál, a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Bónatpénz fejében 5000 korona teendő be. Végre mégis megvalósul az utópiának vélt vágy, hogy Debreczennek új áruraktára legyen. Csak minél előbb! Ezt kívánják kereskedőink üzleti érdekei, a város fejlődése és a forgalom virágzása.

* **Megitta a korpát.** Nagy Károly sertéskereskedő vásárlás végett jött be Debreczenbe, a nevéhez hasonló városból, Nagy-Károlyból. Meg is vásárolt tizenyelezer darab testes mangaliczát s megfogadta hozzájuk hajtsáruul Karácsony Mártont. Hogy a vásárolt süldők meg ne éhezzenek utközben, hagyott Karácsonynál pénzt is, hogy korpát vásároljon rajta. A derék hajtsár azonban a saját gyomrát töltötte meg a korpa árával. Beült ugyanis egyik pálinkamérésbe s ki se lépett onnan, míg a korpára kapott pénzt egy krajczárig el nem költötte. Mikor azután hajtani akarta a vátrakozó sertéseket, felfordult vele a nagy mindenség s oda esett a disznók közzé. Így lett aztán a tizenyelezer hizójelöltből, a hajtsárral együtt, tizenkilencz darab. Nagy Károly, a megkárosított kereskedő, a rendőrséghez jelentette be megbízhatóságáról ilyen szép elismervényt kiállított hajtsáruját.

* **Zene a Margit-fürdőben.** A Nagyerdőnek, mely újabban teljesen kiszorítja a többi nyári mulatóhelyeket, élénk és erős konkurensa a Margit-fürdői telep, mely gyönyörű parkirozásával szintén igen kellemes pihenőhely a kerti séták után. Ma délután négy órától kezdve az „Egyetértés” dal- és zeneegylet sétahangversenyt rendez a parkban és a vendéglőben. A hangversenyre ezúton hívja meg a közönséget a fürdő vezetősége. A vendéglőt nem kell dícsérnünk, annak jóhíre nem szorul magyarázatra. Aki elmegy meghallgatni a hangversenyt, bizonyára jól fogja eltölteni az Úrnapot.

* **A Csokonai-Kör választmányi ülése.** A Csokonai-Körnek, Debreczen előkelő irodalmi egyesületének választmányja e hó utolsó napján, szombaton délután 5 órakor választmányi ülést tart. Az ülés, mely folyó ügyek tárgyalásán kívül a június elején tartandó közgyűlést készíti elő, a városháza kis tanácstermében lesz.

* **Tornaverseny — zeneszóra.** A június elsején, vasárnap tartandó nagy tornaversenynek bizonyára különös érdekessége lesz a főreáliskolai ifjuság füzértáncza, melyet a realisták zeneszó mellett mutatnak be. A zene ütemei annál inkább kiemelik a mozdulatok szabályosságát, plaszticitását. — A zenét minden valószínűség szerint az „Egyetértés” dal- és zeneegylet fogja szolgáltatni.

* **Égő leány az utcán.** Borzalmas eset történt tegnap délután a *Morgó-utcán*. Egy hat esztendőös kis leány *Muhorai Juliska* kenyeret akart hazavinni *Osváth* péktől s vidáman haladt a gyalogjárón. *Spuller Sándor* bádogos szemközt jött vele s ép szivarkájára gyújtott, mikor a kis *Juliska* eléje ért s a könnyelműen eldobott gyufától *lánggra lobbant a fehér battiszt ruha*. Óriási rémület támadt, egy pillanat alatt összefutott az utca a szerenősétlen gyermekleány sikoltozására és szerencsésen meg is mentették a tűzhaláltól. Letépték róla a ruhát, elnyomták a lángot és *Muhorai Juliska könnyebb égési sebbel szabadult a veszedelemből*. *Spuller* maga jelentette az esetet a rendőrségen, mely meg is indítja ellene az eljárást vétkes gondatlanságból okozott könnyű testi sértés czimén.

x **A Telegdy-féle Szepes sóstó fürdő** kezelőse értesít, hogy a fürdő megnyílt és a kedvező idő beálltával a fürdők már rendszeresen állnak a t. közönség rendelkezésére, Vasárnap és ünnepnapokon különben már az este 9 órakor haza térő külön fürdő-vonat is közlekedik.

* **Térzene a Nagyerdőn.** Tegnap délután, a legszebb májusi napok egyikén vidám muzsikaszó élénkitette fel a sokáig esőben nyugodott Nagyerdőt. A 39-ik házi gyalogezred teljes zenekara játszott künn, a *Dobos* pavillon előtti térségen, igen szép operarészleteket és szilaj magyar nótákat. A padokon diszes közönség, a fákon csicsérgő madarak, a vendéglőkben pezsgő élet, a rengetegben titkos idillek: ez most az erdő képe. — Szóval tavasz van; kedves, májusi, szép tavasz.

x **Örvendetes jelenség,** hogy reklámmal silány árut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tösgyökeres magyar gyáros* ajánlom a legujabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrtinomitó s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldi háttérbe szorít. Rendkívül szelid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arcbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolc*on Főraktár: **Debreczenben Kálnai** Lipót urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom és más mosdó szappanaim 20 fillértől felfelé kaphatók.

TANÜGY.

Vizsgák a főgimnáziumban. A debreczeni ev. ref. főgimnáziumban következő sorrendben lesznek az évváró vizsgálatok. Junius 15-én rendkívüli tárgyakból; 16-án a VII. és I., 17-én a VI. és II., 18-án az V. és III., 19-én a IV. osztályok vizsgái. Junius 19-től 22-ig magánvizsgálatok, 23-tól 28-ig szóbeli érettségi vizsgálatok. A vizsgák délelőtt kilencez, délután három órakor kezdődnek.

A tanítóképezde vizsgái. A református tanítóképző-intézetben a vizsgák sorrendje a következő: Junius 9—21-ik napjain a félévét bezáró szigorlatok, mind a négy osztályban. Junius 23-án délelőtt a főiskola oratóriumában, délután a tanítóképző zenetermében, 24-én délelőtt az imateremben, délután ugyanitt nyilvános vizsgák és a kollégium udvarán torna-vizsga. Junius 25-én magánvizsgálatok. Junius 21-én a gyakorló iskolának lesz vizsgája az oratóriumban.

MULATSÁG.

Jogászok majálisa.

Ragyogó, fényes mulatságot rendezett tegnap a debreczeni jogászvilág. A majálisok minden poézise ott tündöklött abban a villanyos csillároktól ragyogó nagyteremben, hol deli leányok és délczeg ifjak serege lejtette a szebbnél-szebb tánczokat.

Kilencez óra körül már sűrűn gyülekeztek a tánczravágyó vendégek. Előbb egyenkint, később csoportokban. A nagyterem ajtajánál kékrózsa jelvényes rendező ifjak fogadták s vezették őket a tánczterembe. A leányok diszes tánczrendet is kaptak. A tánczrend tusirozott velin-papírra rajzolt, kimetszett virágokkal díszített carte volt, e külső felirással: Tánczrend, 1902. május 28.

Féltizkor már tele volt a gyönyörű tánczterem. *Magyari Imre* ráhuzta az örökszép *Pillangó* románczát s a leányok önfelédten lejtették a bosztont. Majd jöttek a hosszú, suttogó álmokra kísértő turtánczok, a szédítő polka, a lejtő waltzer, a lebbenő mazurka, a francziásan kimért négyesfigurák s a ropogó, szilaj csárdás. A cigány, az istenadta füstös huzta, huzta bánatosan keseregve, meg szilajon, tüzzel. A szédülő párok keringtek, öntudatlanul, kéjesen, boldogan.

Talán sohasem lesz vége? mondták sokan. S a finále nem is akart bekövetkezni. Csak úgy három óra körül kezdtek szállingózni a párok s négy óra utániig folyton hangzott a távozó kocsik robogása. Gyönyörű majális volt!

A megjelent asszonyok és leányok névsorát tudósítónknak a következőkben sikerült összeállítani:

Asszonyok: Faust Elekné, Tomcsányi Lászlóné, Konecz Ákosné, Konrád Sámuelné, dr. Kérészy Zoltánné, Veszter Istvánné, Mitrovics Gyuláné, Csáky Gergelyné, Báthory Sándorné, Hutiray Béláné, H. Nagy Elekné, Berencsy Jánosné (Nánás), Eritz Ernőné, Szilágyi Jenőné (B. Ujfalu).

Leányok: Faust Marianne, Tomcsányi Marcsa, Farkas Jolán (Putnok), Ács Nagy Erzsike, Lukács Erzsike, Fehér Margit, Csáky Margit, Varga Stefike, Konrád Irén, Veszter Malvin, Asztalos Eszti, Mitrovics nővérek, Hutiray nővérek, Eritz nővérek, Báthory Ilonka, Teleky Janka, Lovassy Jolán, H. Nagy Irénke, Szilágyi Gaby, Berencsy Margit (Nánás), Molnár Piroska, Gónczy Margit, Szilágyi Piroska (B. Ujfalu).

TÁVIRATOK.

Milliók kártyaveszteség a Nemzeti Kaszinó-ban.

Budapest, május 28. (*Saját tudósítónktól.*) A *Nemzeti Kaszinó*nak óriási szenzációja van, a melyet még a legnagyobb titokban tartanak. A Kaszinóban hir szerint, egy . . . n nevű mágnás **egymillióháromszázezer koronát veszített kártyán.** A horribilis összeget egy *Cs. Gy.* nevű mágnás nyerte. A hir még megerősítésre szorul.

Bánffy Dezső báró, mint tanu.

Budapest, május 28. (*Saját tudósítónktól.*) Az I. kerületi járásbíróság *Török Aladár*, volt *Jászberényi* polgármester ismert polgári perében kihallgatta tanukép *Bánffy Dezső* báró főudvarmester, volt miniszterelnököt. *Bánffy* kijelentette, hogy irt ugyan neki *Török* levelet, melyben felfüggesztése ügyében közbenjárását kérte, de ő — *Bánffy* semmi olyan levelet nem irt *Török*nek, melyben őt vendéglői tartozások csinálására buzdította volna.

Elhunyt főrend.

Budapest, május 28. (*Saját tudósítónktól.*) *Báró Vecsey József*, a főrendiház tagja ma délután itteni palotájában hirtelen elhunyt.

Fort de France veszedelemben.

Fort de France, május 28. Tegnap este iszonyu kitörés volt. A tűzoszlop 150 méternyi magasságra nyúlt. Egy óra alatt a kráter átmérője 300 méternyire szélesedett ki. A vulkán környékén nagy vihar volt. A lakosság között nagy rémület támadt.

Polgármesterválasztás Sopronban.

Sopron, május 28. (*Saját tudósítónktól.*) *Gebhardt* volt polgármester helyébe, ki az itteni bankbukásnak lett áldozata, ma *Töpler Kálmán* járásbíró választatott polgármesterré.

A szocziális kérdés Spanyolországban.

Madrid, május 28. A tegnapi minisztertanácsban Canalejas földművelésügyi miniszter azt hangoztatta, hogy a kamarákat össze kell hívni a szocziális kérdések tárgyalására. Minthogy sem *Sagasta* miniszterelnököt, sem a többi minisztereket ennek szükségességéről nem tudta meggyőzni, beadta lemondását. Erre a többi miniszter is rendelkezésére bocsátotta a miniszterelnöknek tárczáját, hogy megkönnyítsék a válság megoldását.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Vádlottból vádló.** A debreczeni kir. törvényszék tegnap érdekes ügyben tartott főtárgyalást. A tárgyalásnak fő érdekessége volt, hogy annak folyamán a vádlott hirteien szerepet cserélt és vádló lett belőle. Az eset így történt. Tavaly ifj. Horváth Miklós bőszőrményi lakosnak betévedt négy lova a Szabó Antal dorogi földjére. Szabó zálog fejében lefoglalt két lovat s azokat el akarta hajítani. Horváth fenyegetőzve szegült ellene e szándéknak és sikerült is neki kiszabadítani lovait. A törvényszék zsarolás miatt *kétheti* togházra ítélte Horváthot. Ez eset után két héttel egyik dorogi koresma nagy verekedésnek volt színhelye. Jóvérü legények duhajkodtak s ezek közül Csizsár Lajos és Máté Sándor összevisszaverték Horváth Miklóst. Horváth súlyos testi sértés büntette miatt emelt megtámadói ellen vádat s így lett a vádlottból egy tárgyalás alatt vádló. A törvényszék Csizsárt és Mátét *hét-hét* hónapi börtönre ítélte. Az elítéltek felebeztek.

§ **Uzsora.** (Fővárosi tudósítónktól.) Egy altábornagy özvegye nemrég elzalogosította az ékszereit 5800 koronára s mert még néhány száz forintra volt szüksége, a zálogcédulákkal Ujházi Jakab aranyműveshez ment, a kinek az Andrassy-uton van üzlete. Kapott is Ujházitól 800 koronát, de hogy mily feltételek mellett, ez vitássá lett s a büntető törvényszék elé került az ügy. A panaszos urnő úgy adta elő a dolgot, hogy a cédulákra oly feltétel mellett adta az ékszerész az említett summát, hogy utána tíz napra kétszáz korona kamatot kap. Mikor pedig később kívánt a zálogcéduláihoz jutni, akkor Ujházi, azt állítva, hogy ő azokat megvette és nem zálogba vette, csak 2000 koronáért volt hajlandó kiadni. Az *uzsora* ezímen tett följelentéssel ma foglalkozott a törvényszék vádta nácsa s mert valószínűsítve lett, hogy a panaszosnő mond igazat, a bíróság Ujházit *vád alá helyezte*. Mivel e határozat ellen fellebbezésnek helye nincs legközelebb a főtárgyalást is megtartják.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Érdeklődő (Helyben.) Igaza van. Halatlan könnyelműség volt tőlünk, hogy lenyomattuk lapunkban Király Péter dr. nevét. Ünnepléses ígéretet teszünk ezúttal, hogy jövőben nem feledkezünk meg magunkról és nem követjük el eme vesélylyel járó cselekedetet Punktum.

REGÉNYCSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Irtá: Jablonczay Kálmán.

II.

6.

Ut a cél felé.

Még negyvennyolcz órai himbálózás, a sötét vizek felett, kikötöttek a száraz föld partjához, honnan egy újabb végtelenség nyíltott a két hazátlan utas elé...

Podgyászukat megkapván, leültek az idegen föld harmatos gyepeire és azon gondolkodtak, hogy most már merre

tartsanak. Dél-kelet — vagy nyugat felé menjenek-e?

— Babill? — szólítja meg Tardos komorképi szolgálját — merre tartunk, hogy célunkat mihamarabb elérhes-sük?

— Mindenfelé olesó itt a halál, jó uram! — felelte a néger egykedvűen.

— Ne menjünk-e a burokhoz angol olni? — kérde Tardos.

— Te mehetsz, jó uram, — de engem nem vesznek be, mert a néger becsületében nem biznak a burok, azt mondják a néger mind szolgálalkú, kik árulkodni szoktak!

— Aztán igaz ez? — kérde megütözköve Tardos — kinek arcvonásai egy kis bizalmatlanságot árultak el.

— Nem igaz, jó uram! felelé szigoru hangon a néger. A néger hü és alázatos, mint a kutya. A burok a kafferekkel tévesztik őket össze, kik a milyen feketék — éppen olyan vérengzők is; kik jó pénzért még tulajdon testvéruket is képesek elárulni.

(Folyt. köv.)

330 szám.

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat ÖRLEMÉNYEINEK ÁRJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Buda 2sten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül, készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákonként a 85 kilogr.	
		kor	fill	kor	fill
A.	Asztali dara nagyszemű	30	60	—	—
B.	" aprószemű	29	60	—	—
0.	Királyliszt	29	60	—	—
1.	Lángliszt kivonat	29	—	—	—
2.	Elsőrendű zsemlyeliszt	28	40	—	—
3.	Zsemlyeliszt	27	60	—	—
4.	Elsőrendű kenyérliszt	27	20	—	—
5.	Közép kenyérliszt	26	60	—	—
6.	Kenyérliszt	26	—	—	—
7.	Barna kenyérliszt zsákkal	25	—	—	—
7 ¹ / ₂	" " II.	22	80	—	—
8.	Takarmányliszt	11	80	—	—
11.	Finom korpa zsákkal	9	20	—	—
11.	" " zsák nélkül	8	80	—	—
12.	Durva korpa zsákkal	9	—	—	—
12.	" " zsák nélkül	8	60	—	—
12.	Csirke buza zsák nélkül	7	60	—	—

A zsákok súlytartalma, — felsúlyt tisztasulynak véve;

A. B. 0—6. számig 85 kiló.

7. és 8. szám 70 "

11. 12. 50 "

Debreczen, 1902. május 29.

A legujabb

női ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosó ruha kelmék

óriási választékban raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai czégnél Kistemplom-bazár.

Moly, kár ellen biztosító megóvó intézet VÉGH GYULA

szücsmester,

Debreczen, Gróf Dégenfeld (Rózsa-
ter 3. sz. Szikszai-ház.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségbecsesfigyelmét felhívni **elsőrangú szücs-műhelyem berendezésére**, ahol elvállalok mindenféle teli ruhák nyári gondozását. u. m. utazó bundák, lábvédők kocsis takarók, szőnyegek, női- és férfi felöltők stb. a legnagyobb felügyelet mellett elfogadok. Műhelyem pontos és szolidaságáról méltóztassék meggyőződni.

Anyaralásra beadott ruhák tűz ellen biztosított helyen tartatnak.

Levelező-lapok czímemre küldése után hazhoz is elküldök.

Árleszállítás

1902 május 1-től.

Pirszen (Cox)

1 mm. 3 K. 60 f.

Debreczen sz. kir. város

légszeszgyárában.

Ugyanott tekete

köszén-kátrány

1 mázsa 8 kor.

Nagyban vevőknek és elarusítók-
nak kedvezmény.

Olcsoőbb, mint bárhol!

PÁSZTOR GYULA ÉS TÁRSA

vas-, szerszám- és rézárú-kereskedése.

Debreczen, Csapó-utca,

Bank-ház.

A nagyközönség szives figyelmér van szerencsénk felhívni **vas-, aczé- és rézárú-kereskedésünkre Debreczen, Csapó-utca elején.**

Gazdasági eszközök: Lánczos (Sack) ekék, mindenféle ekerézek és kézi szerszámok. Vasboronák, lánczok. Angol gépszij és gépfelszerelések.

Háztartási cikkek: Takarék tűzhák, konyhaedények, solingeni evő szerek, ollók és zsebkések. Épület és butor vasalások. Műszerek minden kézműves számára mérsékelt árak mellett.

Épület vasgerendák és falkötő vasak külön ajánlat szerint.

Vadászati kellékek: Vadászfegyverek, revolverek és töltények, ugy szinte mindenféle hozzávaló felszerelések igen jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Kátrányos fedél és aszfalt elszigetelő-lemozok.

Vas és hornganyozott fedéllemozok.

A P R Ó H I R D E T É S E K

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovatban hnsz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzétételét 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válasza beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

A K I
 eladni vagy venni kíván
 butort földet
 bort szőlőt
 üzletet
 házat stb.
 szobaleányra
 szolgálóra
 kocsisra
 házmesterre
 háztartásra
 nevelőre

gazdasszonyra
 szakácsnőre
 véczellőre
 kulcsárnőre
 üzletvezetőre
 könyvelőre
 üzlettársra
 segédre
 stb.-re
 van szüksége
 adja fel hirdetését
 a
„SZABADSÁG”
 kiadóhivatalánál.

Vaj,
 naponta friss
 kilója 1 frt. 20 kr-ért
 kapható
DEUTSCH LAJOS
 fűszer kereskedésében
 Piacz-u. 38.

Legalkalmasab ajándék
 egy fényképező kamra.
 Kellemes szórakozás és

hasznos időtöltés. Ingyen
 oktatás és utasítás. Tes-
 sék árlapot kéri

Komáromi József fényké-
 pészeti szaküzletéből Deb-
 reczen, Piacz 12.

Hol a jó és olcsó!

Fazekas Kálmánál
 Hatvan u. 4 sz. (Koszor-
 us-ház), hol mindennemű
 földfestékek valamint pil-
 lanat alatt száradó szo-
 bapadló és butor lak-
 kok, firnisz, vékony és
 vastag asztalos enyv 38
 kr. kilója és minden e
 szakmába vágó cikkek
 olcsóbban mint bárhol a
 nagyérdemű közönség ren-
 delkezésére állanak.

Hitinő házi koszt
 kapható Arany János-
 utca 36. szám, hátul.

Martinkán
 négy nyilas szőlő nagy
 pajtával együtt eladó.
 Czim a kiadó hivatalban

Hirdetések
 felvételnek

a
kiadóhivatalban
 Csapó-utca 9.

Griczmann Gyula

orthopéd czipész.

Piacz-utca 11. szám (Bika-szálloda mellett.)

Ajánlja magát mindenféle ortho-
 péd munkáknak és czipő különleges-
 ségeknek elkészítésére. Felhívja a
 merev és hajlékony ludtalpuaknak, kül-
 önösen a pinczerek és kereskedőknek,
 valamint egyéb lábbetegségbenszen
 vedőknek figyelmét, helybeli jeles
 orvosok által is elismert és kitünő-
 nek talált

orthopéd czipő

készítményeire,

melyek a beteg lábra feltétlen gyógy-
 hatásúak s felette kényelmesek és
 könnyűek.

Mérték utáni megrendelések a
 legdivatosabb és legpontosabb kivi-
 telben!

... 50 évi siker ...

ESZÉKI ...
ARCZKENŐCS
 ÉS ESZÉKI ...
SZALVATOR-
SZAPPAN ...

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr ösz-
 szes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C. „SZALVATOR”
 gyógytárából.
 ESZÉKEN, Felsőváros.

1 tégely eszéki arczkenőcs ára 70 fl. és 1 kor.
 1 drb Szalvator-szappan „ 1 kor.
 1 tégely kézi paszta „ 1 kor. 20 fl.
 Lyon rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkát-
 részekről és megfelelnek tökéletesen a 71,012
 száma B. m. rendeletnek.

... FORAKTAR, BUDAPESTEN

T Ö R Ö K J Ó Z S E F
 gyógyszerész ...

VI., Király-utca 12 és Andrassy-ut 29.

Alkalmi ajánlat.

A nyári időny beáltával — miután a
szőnyeg és virágágyak
 kiültetése elérkezett, bátor vagyok a
 mélyen tisztelt közönségnek tudomására
 hozni, hogy nálam a **legszebb és legerő-
 sebb növényeket a legolcsóbban** beszerez-
 hetők.

Bármely időben szolgálatára állok
 a t. közönségnek

Kiváló tisztelettel:

Paczelt János.

Megérkeztek!

A legszebb tavaszi ujdonságok
 női divatszövetekben

Bluz selymekben,
 Tennis, chiné és
 De laine szövetekben,
 napernyőkben.

Szabó Lajos fiai
 üzégnel,

Debreczen — Rózsatér.

„DURABEL”

zöld fedéllemez, tartósságra és czélszerűsége nézve
 felülmulhatatlan.

Carbolineum, Kátrány, Kocsikenőcs,
 elszigetelő lemez, aszfalt és kőtedél-
 lemez:

John-féle szab.

Kéménytoldok, Kémény-ajtócskák, lég-
 mentes zárral, padlás-ablakok kovácsolt
 vasból kapható

LUKÁCS VILMOS-nál **DEBRECZEN,**
 Hatvan-utca 5.

Melocó Péter beton és cement-áru gyáranak képviselője.